

Kommune til den anden uden at have noget blivende Sted. Det ærede Medlem var saa elskværdig at dirigere denne Udtalelse direkte mod mig. Det er jo det ærede Medlems sædvanlige Fremgangsmaade. Naar han diskuterer, kan han aldrig holde sig til Sagen, han skal altid sørge for at give Debatten en personlig Vending. Det er nu hans Force. Udtrykket passer imidlertid ikke paa mig. Det ærede Medlem bebrejdede mig tværtimod, at jeg sidder for fast. Han bebrejdede mig i samme Aandedræt, at jeg har bevaret min Valgret i en hel Række Aar i en Kommune ovre paa Fyn. Jeg hører netop til de stabile Elementer, der fastholder deres Domicil paa det samme Sted uden at flytte Valgretten fra den ene Kommune til den anden. Altsaa, den benyttede Udtalelse skænker jeg det ærede Medlem, den kan maaske tage sig ud som en lystig Vending i Diskussionen, men den hører ikke hjemme her.

Det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) sagde til mig, at vi ere bundne, vi skulle stemme for det Forslag, her foreligger. Det er en Misforstaaelse. Vi ere ikke bundne ved andet end vor Overbevisning om, hvad der er rigtigt at gøre i dette Øjeblik. Vi skulle ikke, men vi ville stemme, som vi gøre, fordi vi anse det for fuldt forsvarligt at vedtage dette Forslag, da det er det eneste gennemførlige i dette Øjeblik, og fordi det i og for sig er saaledes beskaffent, at vi med Glæde kunne stemme derfor. Det ærede Medlem spurgte, om vi vilde være med til at fortsætte Kampen for den almindelige Valgret ogsaa efter Vedtagelsen af dette Lovforslag. Dertil vil jeg sige, at det ville vi ikke love det ærede Medlem af den simple Grund, at ved Vedtagelsen af dette Forslag, der nu foreligger paa Tingets Bord, indføres lige og almindelig Valgret overalt i alle Kommuner. Loven giver den almindelige Valgret helt og udelt Magten i alle By- og Sognekommuner og giver den Overvægten og Overmagten i Amsraadet. Jeg er overbevist om, at de Amsraad, der sammen sættes efter denne Lov, ville ikke give Anledning til Misfornøjelse ude i Kommunerne, de ville ikke give Anledning for Befolkningen til at rejse dette Spørgsmaal igen.

De forskellige smagfulde Udtryk, det ærede Medlem fra Sorø brugte om min Letbenethed osv., skal jeg ikke røre ved. Men naar han tog mig ilde op, at jeg brugte det Udtryk, at han med gejstlig

Patos gentog sin Paastand om, at vi stode overfor et nyt 1866, maa det ærede Medlem undskylde mig. Jeg kom nemlig ind i Tinget, da det ærede Medlem talte, uden at jeg kunde se, hvem det var, der havde Ordet, og saa forekom det mig straks, at der var kommet en Lægprædikant herind, og da jeg ikke vidste, at der var nogen Lægprædikant her, saa jeg mig forundret om, og jeg opdagede da, at det var det ærede Medlem, der stod og talte, som om han var Lægprædikant. Naa, det er der jo ikke noget ondt i, enhver Fugl synger med sit Næb. Nu synes det ærede Medlem om at tale paa den Maade, og saa har han jo fuldkommen Ret dertil, men naar det ærede Medlem fastholder og fastholder med en Sejghed, som er ret utrolig, at det, vi nu staa i Begreb med at gøre, er det samme som det, der skete i 1866, maa det ærede Medlem lære sin Historie om igen, saa maa han sætte sig ind i, hvad der skete i 1866, og hvad der sker nu. Det, som skete i 1866, var, at den almindelige Valgret blev sat i Skammekrogen, og at man nu har maattet kæmpe i mere end en Menneskealder, for at den almindelige Valgret igen kunde komme i Højsædet, medens det, som sker nu i kommunal Henseende, er, at den almindelige Valgret fuldstændig afløser den privilegerede Valgret, saa at den almindelige Valgret faar Overtaget baade i Byerne, i Sognekommunerne og i Amsraadene. Derfor „skal“ jeg ikke stemme for det foreliggende Lovforslag, men jeg vil det. Det er et godt Forslag og et Forslag, som jeg er overbevist om vil blive hilst med Glæde. Trods de Herrers Forsøg paa at sætte Splid i Befolkningen, vil dette Forslag blive hilst med Glæde hos den aldeles overvejende Del af det danske Folk.

Borghjerg: Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) synes at være bleven noget irriteret over mine Udtalelser om de „løse Elementer“. Han beskyldte mig for at have den Uvane at komme med saadanne nederdrægtige personlige Bemærkninger (*Fraenkel*: Ja, det er rigtigt.) „Ja, det er rigtigt“, siger det ærede Medlem fra Horsens. Det ærede Medlem fra Horsens skulde ogsaa have sagt: „Det er rigtigt“, den Gang det ærede Medlem fra Assens et Øjeblik efter vendte sig imod et andet æret Medlem i denne Sal og begyndte at tale om Lægprædikanter. Naa ja, men der er jo ikke noget ondt i at være „løse Elementer“ i den Forstand.